

Consolidarea UEM - pilonul fiscal

discuții în cadrul Ecofin informal de la Bratislava
9-10 septembrie 2016

Comitetul de pregătire a trecerii la euro
București, 3 octombrie 2016

Maria-Elena GEORGESCU
Secretar de Stat
Ministerul Finanțelor Publice

Obiectivele prezentării

- ✓ **Prezentarea contextului discuțiilor**
- ✓ **Informare privind propunerile supuse dezbaterilor**
- ✓ **Informare privind reacțiile preliminare**

Ideea de capacitate bugetară (*fiscal capacity*) la nivelul Zonei Euro nu este de dată recentă...

1977 – raportul MacDougall sugera introducerea unui buget de 2-2,5% din PIB într-un stadiu pre-federal, 5-7% din PIB într-un stadiu ulterior, obiectivul pe termen lung fiind un buget comun la nivelul UEM de 25% din PIB.

2012 – raportul “*Către o Veritabilă Uniune Economică și Monetară*” - propune stabilirea unui cadru bugetar integrat ajungând în final la un organism bugetar al zonei euro.

- “*Plan pentru o UEM profundă și veritabilă*” – Comisia Europeană propune pe termen lung un buget autonom pentru zona Euro, inclusiv cu emisiunea comună de titluri de datorie publică

Contextul însă este altul...

- criza economică a relevat slăbiciunile arhitecturale și funcționale ale zonei euro;
- imposibilitatea utilizării instrumentelor de politică monetară pentru statele din Zona Euro (în condițiile în care rata dobânzilor și cursul de schimb sunt stabilite la nivelul BCE) a făcut dificilă și costisitoare abordarea șocurilor asimetrice (atât la nivelul statelor membre, cât și la nivelul Zonei Euro ca întreg);
- politicile fiscal-bugetare și-au dovedit limitele în stabilizarea activității economice;
- necesitatea asigurării rezistenței la șocuri asimetrice - în continuare nu este asigurată în pofida numeroaselor inițiative (reformarea PSC, EFSF, MES, UB).

Astfel că Raportul celor 5 președinți lansat în 2015 propunea crearea unei uniuni fiscale care să amelioreze reziliența statelor membre din Zona Euro la șocurile asimetrice

Crearea unei funcții macroeconomice de stabilizare pentru Zona Euro pentru etapa a 2-a (post 2017) care:

- să nu permită transferuri permanente între statele membre;
- să nu creeze hazard moral și aplicarea de politici bugetare nesustenabile;
- să fie stabilită în cadrul procesului de guvernanță la nivelul UE;
- să fie deschisă și transparentă și pentru statele non-euro;
- să nu fie un instrument de gestionare a crizelor (de tipul MES) ci să vizeze ameliorarea rezilienței economiilor statelor membre și a Zonei Euro ca întreg.

Câteva posibilități prezentate de PRES SK (1)

Schemă Europeană de Asigurări pentru Șomaj (European Unemployment Insurance Scheme/EUIS)

- complementară sistemelor naționale;
- neutralitatea bugetară ar putea fi asigurată utilizând un mecanism de tip claw back sau un rating în funcție de experiență;
- din perspectiva finanțării se ține cont de faptul că statele membre înregistrează surplus al bugetului de asigurări de șomaj în timpuri economice bune și deficit în caz contrar;
- EUIS ar funcționa ca un stabilizator automat.

Câteva posibilități prezentate de PRES SK (2)

Un fond pentru “zile ploioase”

- un fond de stabilizare care ar face plăți către statele membre aflate în dificultate;
- finanțat din contribuții anuale sau din contribuții ale statelor membre aflate în situație economică bună;
- sumele ar putea fi utilizate de către statele membre și pentru investiții;
- dimensionarea fondului și momentul intervenției care ar putea fi generat de șomaj sau de output gap (ca indicatori) rămân aspecte discutabile.

Câteva posibilități prezentate de PRES SK (3)

Fond comun de investiții

- util cu precădere în cazul șocurilor simetrice;
- ar genera investiții publice atunci când investițiile private scad;
- ar putea fi utilizat pentru proiecte mari, pan-europene de infrastructură (sectoare ca energie și transporturi, dar și pentru implementarea agendei digitale).

Viziunea Bruegel - buget al Zonei Euro (1)

(septembrie 2016)

Precondiții:

- implementarea Uniunii Bancare;
- existența unui sistem de control (*checks and balances*) la nivelul UE - mandat politic și reguli clare de funcționare;
- convergență instituțională în ceea ce privește piața muncii;
- un grad mai ridicat al convergenței reale pentru a fi mai ușor acceptate transferurile.

Viziunea Bruegel - buget al Zonei Euro (2)

(septembrie 2016)

Funcții:

- finanțarea de bunuri publice europene (securitate internă și externă; schimbări climatice; politica migrației; investiții pan-europene);
- transferuri între regiuni.

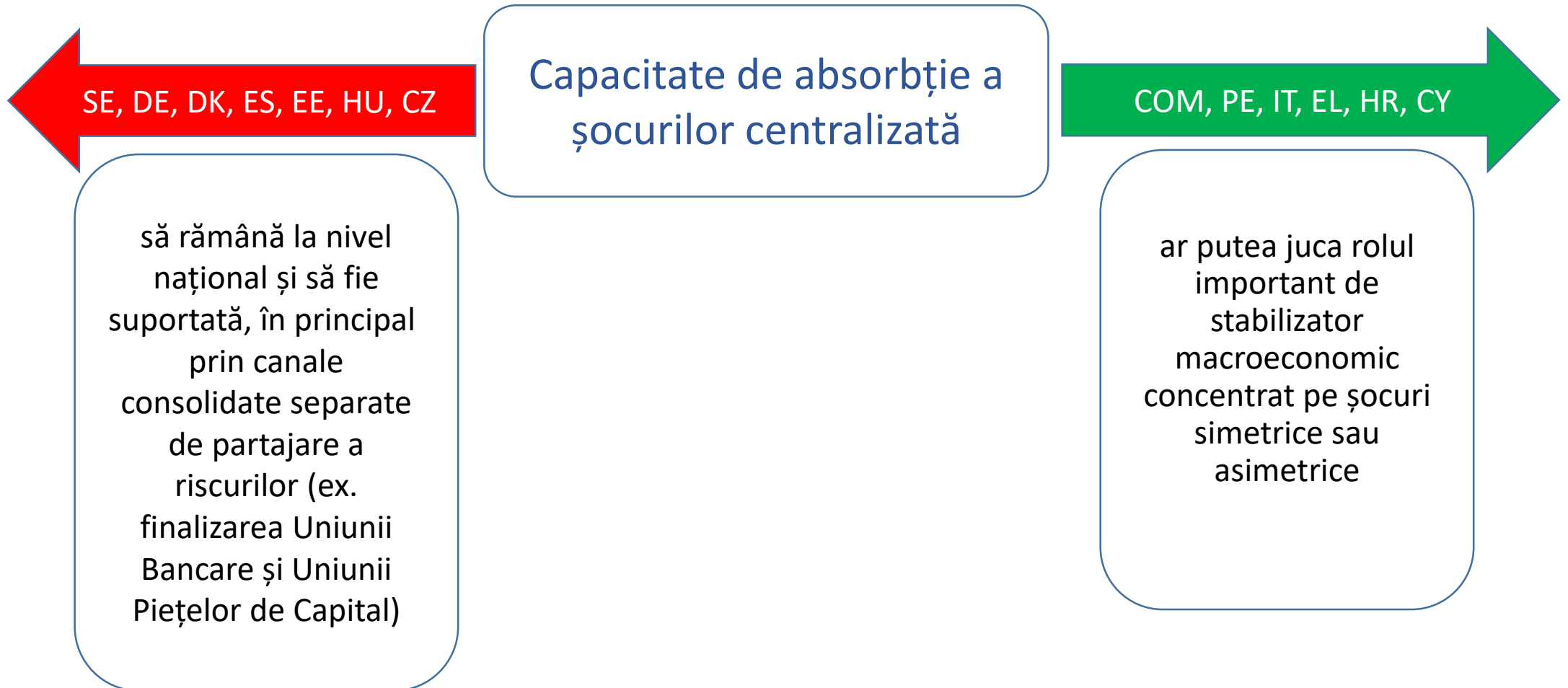

Miniștrii sunt de acord că...

- în ciuda progreselor înregistrate, UEM nu a fost suficient de rezistentă la șocuri;
- este importantă implementarea reformelor structurale și respectarea regulilor fiscale ale UE în promovarea convergenței și încrederii între statele membre;
- se dorește evitarea transferurilor permanente și a hazardului moral.

Dar opiniile rămân divergente și disponibilitatea la solidaritate scăzută

Poziționarea MFP

- *Este important să aibă loc discuții de substanță cu privire la diferitele elemente propuse, inclusiv din perspectiva impactului asupra statelor non-euro și a procesului de convergență. De asemenea, un element extrem de important pentru România este formatul discuțiilor, astfel încât aspectele legate de reformarea Zonei Euro necesită o abordare integrată, la nivelul UE 27, având în vedere interdependențele economice dintre statele membre, necesitatea evitării fragmentării pieței interne și faptul că majoritatea statelor non-euro vor adopta moneda unică la un moment dat.*
- *O posibilă utilizare a Fondului European pentru Investiții Strategice ca instrument cu funcție de stabilizare la nivelul Zonei Euro reprezintă o propunere care ridică o serie de întrebări. Pe de o parte, fondul a fost creat pentru a deservi toate statele membre; pe de altă parte, la acest moment nu există o evaluare finală a implementării și încă sunt de clarificat aspectele legate de echilibrul geografic.*
- *Este important să nu fie afectate alocările pentru politica de coeziune care este principalul instrument de dezvoltare economică în UE. În acest context, o precondiție pentru obținerea de progrese în crearea unei capacități fiscale este reducerea disparităților în cadrul UE.*

Opinia statelor non-euro

- Varșovia (26 septembrie) – întâlnire state non-euro – nu există un orizont de timp fixat pentru aderarea la UB;
- crearea unui stabilizator fiscal trebuie să fie precedată de reducerea riscurilor în sistemul bancar;
- există dorința de a continua discuțiile în acest format;
- au fost enunțate (fără a fi validate unanim) anumite principii care să protejeze statele non-euro, cum ar fi: nediscriminare pe baza monedei, participarea voluntară a statelor membre non-euro la mecanisme UEM, un viitor buget al zonei euro să nu afecteze bugetul UE, supraveghere financiară diferențiată, orice asistență financiară pentru zona euro să nu fie suportată de non-euro.

Evaluare și concluzii

- *crearea unei capacități bugetare este un proiect pe termen lung care reclamă soluționarea în prealabil a altor aspecte punctuale (cum ar fi UB, un grad mai mare de convergență reală);*
- *există incertitudini cu privire la modelul optim de implementat;*
- *Momentan nu există apetit politic la nivelul ECOFIN pentru un asemenea proiect;*
- *România trebuie să fie activ implicată în orice proces decizional vizând crearea de instrumente pentru zona euro.*

Vă mulțumesc!

Maria-Elena Georgescu
elena.georgescu@mfinante.ro